

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Neuvoston suositus

korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen
tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen
opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen
tunnustamisen edistämisestä (26.11.2018)

Opetus- ja kulttuuriministeriön tietoisuus 16.1.2024
Opetusneuvos Katri Tervaspalo

Tausta

- Visio eurooppalaisen koulutusalueen luomisesta vuoteen 2025 mennessä: koulutusalue, jossa valtioiden rajat eivät haittaa oppimista, opiskelua ja tutkimusta. Siihen pyritään muun muassa **poistamalla tutkintojen tunnustamisen esteitä** sekä koulujen että korkea-asteen koulutuksen tasolla.
- Euroopan neuvoston ja Unescon vuonna 1997 laatimassa yleissopimuksessa korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella (Lissabonin yleissopimus) ja sen liiteasiakirjoissa luodaan oikeudellinen kehys korkea-asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutukseen oikeuttavien toisen asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamiselle.

Tavoite

- Tehostaa ja yhdenmukaista akateemisten tutkintojen tunnustamista, jotta opiskelijat voivat hyödyntää kaikkia oppimismahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla kaikkialla Euroopassa.
- Tutkintojen ja ulkomailta suoritettujen opintojaksojen automaattisen tunnustamisen puuttuminen haittaa liikkuvuutta. Unionin laajuisesti sovellettava automaattista tunnustamista koskeva toimintamalli antaa tarvittavan selkeyden ja johdonmukaisuuden jäljellä olevien esteiden voittamiseksi.

Periaatteet – toteutettava vuoteen 2025 mennessä 1/2

- Yhdessä jäsenvaltiossa saatu **korkeakoulututkinto tunnustetaan automaattisesti** saman tasoisena antamaan kelpoisuus jatko-opintoihin toisissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten tai toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille tai tarkistaa asiakirjojen aitous.
- Yhdessä jäsenvaltiossa suoritetun **korkeakoulutuksen opintojakson tulokset tunnustetaan** muissa jäsenvaltioissa **automaattisesti ja kokonaan**, kuten on sovittu ennalta opintosopimuksessa ja vahvistettu opintorekisteriotteessa eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän mukaisesti.

Periaatteet – toteutettava vuoteen 2025 mennessä 2/2

- **Toisen asteen tutkinto**, joka antaa kelpoisuuden korkeakoulutukseen jäsenvaltiossa, jossa tutkinto myönnettiin, **tunnustetaan** ainoastaan **korkeakouluopintoihin kelpoisuuden myöntämiseksi** muissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten tai toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille tai tarkistaa asiakirjojen aitous
- Ulkomailta toisessa jäsenvaltiossa toisen asteen koulutuksen aikana suoritettua enintään vuoden kestävän **opintojakson tulokset tunnustetaan** muissa jäsenvaltioissa, jolloin oppijan ei tarvitse toistaa lukuvuotta tai suoritettuja opintoja lähtömaassa, edellyttäen, että oppimistulokset ovat pitkälti lähtömaan kansallisten opetussuunnitelmien mukaisia

Tiedon jakaminen – johdonmukaisuuden varmentaminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen

Kehitetään yhteistyössä kansallisia ohjeita, joilla tuetaan korkeakouluja seuraavien läpinäkyvyyttä lisäävien välineiden tuottamisessa ja tehokkaassa käyttöön ottamisessa:

- a) päivitetty opinto-opas, jossa on kuvaus tutkinto-ohjelmista, yksittäisistä opintokokonaisuuksista ja arvosanataulukoista
- b) tutkintotodistuksen liite, joka annetaan kaikille tutkinnon suorittaneille automaattisesti ja maksutta laajalti käytetyllä kielellä ja mahdollisuuksien mukaan digitaalisessa muodossa ja
- c) läpinäkyvät tunnustamisperusteet, joita sovelletaan kaikissa korkeakouluissa.

Tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset - NARIC (OPH)

- Jäsenvaltiot kehittävät tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten ja tutkintojen arvioijien valmiuksia ja vahvistavat niiden roolia erityisesti tietojen levittämisessä, verkkotyökalujen käytössä tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja johdonmukaisuuden parantamiseksi sekä niiden palvelujen käyttäjien hallinnollisten ja taloudellisten rasitteiden vähentämisessä.

Komissio kertomus neuvostolle suosituksen täytäntöönpanosta

Päätelmiä:

- Tunnustamista koskevat päätökset jäävät useimmiten korkeakoulujen omaan harkintaan, mikä johtaa epä johdonmukaisuuksiin automaattisen tunnustamisen toteutuksessa.
  - Korkeakouluille tehty kyselytutkimus osoittaa, että tutkintojen automaattista tunnustamista koskevat käytännöt vaihtelevat käytännössä. Käsitukset automaattisesta tunnustamisesta ja sen toteutus korkeakouluissa vaihtelevat myös maiden sisällä.
  - Yksi ongelma on se, että tunnustamis- ja valintaprosessit usein yhdistetään oppilaitostasolla. Tämä on aiheuttanut sekaannusta automaattisen tunnustamisen seurauksista ja vaikeuttanut yhdenmukaisen (automaattisen) toimintatavan toteuttamista kaikissa korkeakouluissa.
- Tunnustamista koskevien päätösten seurannan puute vaikeuttaa ongelmallisimpien kysymysten tunnistamista ja asianmukaisten toimien toteuttamista niiden ratkaisemiseksi. Tietojen puute vaikeuttaa myös sen arvioimista, missä määrin automaattinen tunnustaminen on tosiasiallisesti toteutettu koulutusjärjestelmässä

Lisätieto

- [Neuvoston suositus tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä | European Education Area \(europa.eu\)](#)
- Suositus (ajantasaiset kieliversiot): [EUR-Lex - 32018H1210\(01\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Komission kertomus neuvostolle suosituksen täytäntöönpanosta [EUR-Lex - 52023DC0091 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Neuvoston päätelmät lisätoimista automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen toteuttamiseksi koulutuksen alalla [EUR-Lex - 52023XG0526\(03\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Komission ehdotus neuvoston suositukseksi Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille COM(2023)719 final: [EUR-Lex - 52023DC0719 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Opetushallitus: [Tutkintojen ja opintojen akateeminen tunnustaminen | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)